

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	De Litere
1.3 Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii ¹⁾	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea / codul disciplinei	LLR5121 Istoria limbii române (Noțiuni fundamentale)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Maria ALDEA							
2.3 Titularul activităților de seminar/ curs practic	Lector univ. dr. Maria ALDEA							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: consultații					14
3.7 Total ore studiu individual	56				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite ⁴⁾	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Filologie romanică, Dialectologie, Limbă română
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni generale privind <i>România</i> Cunoștințe generale referitoare la configurația teritorială a dacoromânei Cunoștințe generale de limbă română

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă și video-proiector
5.2 de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă și video-proiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Deprinderea metodologiei și a instrumentarului de lucru în investigarea faptelor de limbă din perspectivă diacronică; • utilizarea informației teoretice în aplicații practice; • capacitatea de a aborda diacronic fenomene lingvistice și fapte de limbă; • aprofundarea informațiilor privind formarea limbii și a poporului român; • însușirea principalelor etape ale formării poporului român și ale constituirii limbii române; • însușirea principalelor direcții în evoluția scrisului românesc; • deprinderea tehnicii de lectură, interpretare și transcriere a textelor românești redactate cu grafie chirilică; • perfecționarea și eficiența comunicării discursive (conversaționale, literare și didactice) prin abordarea unor subiecte lingvistice și istorice din perspectivă evolutivă.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea componentelor domeniului istoria limbii române în deplină concordanță cu etica profesională; • aplicarea cunoștințelor de istorie culturală și de gramatică istorică (fonetică, fonologie, lexicologie, morfosintaxă) în argumentarea / analiza unor elemente de gramatică sincronă; • relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea de către studenți atât a tendințelor actuale în cercetarea diacronică a limbii române, cât și a instrumentarului necesar în abordarea unui fenomen lingvistic / fapt de limbă din perspectivă diacronică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea de către studenți a unor informații relevante privind formarea limbii și a poporului român, filiația latină a limbii române, rezistența structurii lingvistice a românei, contactul lingvistic și cultural al românei cu alte limbi și culturi, individualitatea limbii române între limbile romanice, evoluția scrisului în limba română; • dezvoltarea capacității de a investiga și de a înțelege un fenomen lingvistic / fapt de limbă diacronic în specificul său; • utilizarea informației teoretice în aplicații practice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
(Curs 1, data ...) CURS INTRODUCATIV 1. Introducere 2. Istoria limbii române: obiect, disciplină, metodă(e) 3. Scurt istoric al disciplinei: direcții și reprezentanți 4. Lucrări românești și străine referitoare la istoria limbii	curs interactiv, cu fundament de prelegere	
(Curs 2, data ...) T₁. INDIVIDUALITATEA LIMBII ROMÂNE ÎNTRE LIMBILE ROMANICE (SCRIERE, GRAMATICĂ, LEXIC) 1. Introducere 2. Limba română – limbă romanică 2.1. Reromanizarea limbii române 2.2. Locul limbii române între limbile romanice		
(Curs 3, data ...) T₁. INDIVIDUALITATEA LIMBII ROMÂNE ÎNTRE LIMBILE ROMANICE (SCRIERE, GRAMATICĂ, LEXIC) 2.3. Individualitatea limbii române între limbile romanice 2.3.1. Conceptul de "individualitate lingvistică" 2.3.2. Nivelul ortografic 2.3.3. Nivelul fonetico-fonologic 2.3.4. Nivelul morfosintactic 2.3.5. Nivelul lexical		
(Curs 4, data ...) T₂. IDENTITATE ȘI ALTERITATE, CENTRU ȘI MARGINE: "ROMÂN". GEOGRAFIA MITICĂ ȘI GEOGRAFIA REALĂ A DACIEI 1. Introducere 2. Etnonimul <i>român</i> 3. Româna și limbile romanice		
(Curs 5, data ...) T₂. IDENTITATE ȘI ALTERITATE, CENTRU ȘI MARGINE: "ROMÂN". GEOGRAFIA MITICĂ ȘI GEOGRAFIA REALĂ A DACIEI 4. Urme de civilizație în spațiul carpato-dunărean 5. Geto-dacii 5.1. Izvoare literare cu privire la geto-daci 5.2. Limba și scrierea dacilor 5.3. Rituri de înmormântare și religie la geto-daci 6. Organizarea în stat		
(Curs 6, data ...) T₃. ÎNTRE ORIENT ȘI OCCIDENT: LIMBA ROMÂNĂ. GENEZA A. Moștenirea traco-dacă		

<p>1. Introducere 2. Studii consacrate elementului traco-dac 3. Criterii de recunoaștere a elementelor traco-dace 4. Materialul lingvistic traco-dac 4.1. Glose 4.2. Nume dace de plante 4.3. Nume proprii 4.4. Inscriptii 5. Particularități gramaticale și lexicale 5.1. Fonetica 5.2. Morfologia 5.3. Elementul lexical 5.3.1. Elemente lexicale autohtone certe 5.3.2. Elemente lexicale autohtone probabile 5.3.3. Repartiția lexico-semantică 6. Concluzii</p>		
<p>(Curs 7, data ...) T₃. ÎNTRE ORIENT ȘI OCCIDENT: LIMBA ROMÂNĂ. GENEZA B. Filiația latină a limbii române B₁. Romanizare 1. Organizarea provinciei Dacia 2. Romanizarea: definiție 3. Factorii romanizării 4. Etapele romanizării 5. Concluzii B₂. Continuitate 1. Introducere 2. Teritoriul de formare a limbii și a poporului român</p>		
<p>(Curs 8, data ...) T₃. ÎNTRE ORIENT ȘI OCCIDENT: LIMBA ROMÂNĂ. GENEZA B. Filiația latină a limbii române B₃. Limba latină 1. Limba latină și variantele ei 1.1. Izvoarele latinei populare 2. Sistemul lingvistic al latinei 2.1. Fonetică 2.2. Morfologie 2.3. Sintaxă 2.4. Lexic 3. Concluzii</p>		
<p>(Curs 9, data ...) T₄. LIMBA ROMÂNĂ: ELEMENTE SPECIFICE NOULUI SISTEM LINGVISTIC 1. Epoca de formare 2. Schimbări fonetice 3. Elemente specifice noului sistem lingvistic 3.1. fonetice 3.2. morfologice</p>		
<p>(Curs 10, data ...) T₄. LIMBA ROMÂNĂ: ELEMENTE SPECIFICE NOULUI SISTEM LINGVISTIC 3. Româna primitivă comună: introducere 4. Dialectele limbii române 4.1. Aromâna 4.2. Meglenoromâna 4.3. Istroromâna 4.4. Dacoromâna 5. Particularități regionale ale românei comune</p>		
<p>(Curs 11, data ...) T₅. CONTACTE CULTURAL-ISTORICE ȘI LINGVISTICE A. Influența slavă 1. Introducere 1.1. Studii consacrate elementului slav 1.2. Vechimea împrumuturilor slave în limba română 1.3. Clarificare terminologică: vechea slavă, slavonă 2. Particularități lingvistice 2.1. nivel fonetic 2.2. nivel morfologic 2.3. nivel lexical</p>		
<p>(Curs 12, data ...) T₅. CONTACTE CULTURAL-ISTORICE ȘI LINGVISTICE B. Influențe străine exercitate asupra limbii române 1. Introducere 2. Influența maghiară 3. Influența turcă 4. Influența greacă</p>		
<p>(Curs 13, data) T₅. CONTACTE CULTURAL-ISTORICE ȘI LINGVISTICE B. Influențe străine exercitate asupra limbii române 5. Alte influențe străine exercitate asupra limbii române 5.1. Introducere 5.1.1. Stilurile funcționale 5.1.1.1. Stilul artistic 5.1.1.2. Stilul tehnico-științific 5.1.1.3. Stilul juridico-administrativ 5.1.1.4. Stilul publicistic 5.1.1.5. Calități generale ale stilului 5.2. Influența latinei savante 5.3. Influența italienei 5.4. Influența germanei 5.5. Influența francezei 5.6. Influența rusei 5.7. Influența englezei</p>		
<p>(Curs 14, data ...) Curs recapitulativ în vederea pregătirii examenului</p>		
<p>Bibliografie ► DIMITRESCU, Florica <i>et alii</i>, <i>Istoria limbii române. Fonetica, Morfosintaxă, Lexic</i>, București, E.D.P., 1978, p. 24–115.</p>		

- IVĂNESCU, G., *Istoria limbii române*, Iași, Junimea, 1980, p. 47–440.
 ► PUȘCARIU, Sextil, *Limba română. I. Privire generală*, București, Minerva, 1976, p. 155–350.
 ► SALA, Marius și Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (coord.), *Istoria limbii române*, volumul I, București, Univers Enciclopedic Gold, 2018, p. 21–563.

PRECIZARE: Fiecare temă abordată este însoțită de o bibliografie selectivă care să permită orientarea/aprofundarea.

8.2 Seminar	Metode de predare-învățare	Observații
1. Seminar introductiv (prezentare obiective, tematică, bibliografie, evaluare)	activ-participative, exercițiu, analiză, explicație	
2. Transcriere: analiză		
3. Transcriere: analiză		
4. Elemente lingvistice moștenite: analiză		
5. Elemente lingvistice moștenite: analiză		
6. Elemente lingvistice împrumutate: analiză		
7. Seminar recapitulativ în vederea pregătirii examenului		
Bibliografie Dicționare explicative și etimologice ale limbii române Textele propuse spre analiză se vor comunica studenților în primul seminar.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate.
Pe parcursul celor trei ani de studiu, studenții participă la diverse sesiuni științifice, simpozioane, concursuri de limbă și literare organizate de foruri românești și străine, valorificând informațiile dobândite.
La absolvirea facultății, licențiații vor avea cunoștințe temeinice de diacronie a limbii române și vor stăpâni cu fermitate instrumentarul de investigație diacronică a faptelor de limbă.
Licențiații în domeniul Limbă și literatură pot deveni: profesor în învățământul gimnazial, consilier învățământ, referent relații externe, documentarist, referent difuzare carte, lector carte, filolog, interpret, referent literar, secretar literar, traducător, comentator publicist, corector, corespondent special, corespondent radio, corespondent presă, editorialist, lector presă / editură, redactor, secretar de redacție, lector scenarii, asistent de cercetare în filologie. De asemenea, aceștia pot fi: secretar (studii superioare), asistent manager (studii superioare), consultant lingvistic.

10. Evaluare

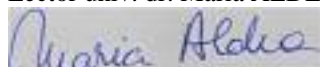
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Capacitatea de a înțelege și de a analiza fenomenele lingvistice / faptele de limbă din perspectivă diacronică. Însușirea principalelor direcții ale evoluției socio-culturale și lingvistice a limbii române. Capacitatea de a transcrie și interpreta texte / secvențe textuale.	Examen scris	67 %
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitatea de a înțelege și de a analiza fenomenele lingvistice / faptele de limbă din perspectivă diacronică.	Procentele aferente seminarului corespund unei note obținute prin validarea a două segmente: (a) activitate; (b) prezență.	33 %
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none"> • însușirea corectă a noțiunilor teoretice și aplicarea acestora în analiza fenomenelor lingvistice / faptelor de limbă specifice limbii române; • asimilarea conceptelor de operare în domeniul istoriei limbii române. 			

Data completării

06.03.2023

Semnătura titularului de curs și seminar,

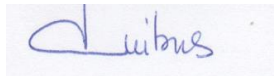
Lector univ. dr. Maria ALDEA

Data avizării în departament
14.03.2023

Semnătura directorului de departament,

Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS

Data avizării la Decanat

30.04.2023

Semnătura Prodecanului responsabil

Ștampila facultății

